

јануар – високе температуре за годишње доба и погодни услови за зимско сејање отпорних усева на хладноћу

Автор(и): Растителна заштита

Дата: 03.01.2023 Брой: 1/2023

U januaru će agrometeorološki uslovi biti određeni temperaturama iznad klimatskih normi i padavinama oko i ispod mesečne norme.

Iznadnormalne temperature krajem decembra produžile su vegetacione procese jesenjih useva u istočnim i južnim regionima zemlje. Početkom januara predviđene su temperature više od uobičajenih za ovu sezonu, sa prosečnim dnevnim vrednostima u ratarskim područjima iznad biološkog minimuma potrebnog za vegetaciju ozimih žitarica.

Tokom perioda, kod pšenice i ječma će se uočiti različiti fenološki stadijumi. Zbog produžene jesenje suše i nepovoljnih uslova za setvu i razvoj jesenjih useva koji su iz toga proizašli, samo mali deo useva u Podunavskoj ravni u Bazovcu, Novachenu i Nikolaevu, kao i na nekim lokalitetima u Južnoj Bugarskoj – Kazanlaku, Plovdivu i Pazardžiku – nalazi se u fazi busanja. U većini ratarskih područja zemlje, dominantan stadijum je treći list. Predviđa se pad temperatura i zaustavljanje vegetacionih procesa kod pšenice krajem perioda.

Postoji velika verovatnoća da će neobično toplo vreme na početku zime izazvati preuranjeni, nepoželjan razvoj kod koštičavog voća, što bi dovelo do smanjenja njihove otpornosti na zimu.

Za period se predviđa sušno vreme bez značajnih padavina, a uslovi će omogućiti izvođenje duboke oranja i fitosanitarnih mera u višegodišnjim zasadima. Period je pogodan za zimsku setvu nekih otpornih na hladnoću useva – crnog luka, peršuna, graška, boba.

Pad temperatura i zaustavljanje vegetacionih procesa poljoprivrednih useva koji prezimljavaju očekuje se tokom druge polovine prve dekade.

Većinu dana druge i treće dekade, predviđene prosečne dnevne temperature će biti u granicama koje će održavati ozime žitarice u stanju mirovanja. Izuzeci su ponovo mogući kod jesenjih useva u južnim regionima zemlje.

U januaru, jesenji usevi će prezimiti u različitim fenološkim stadijumima. Dominirati će ozime žitarice u stadijumu trećeg lista. U stadijumu busanja, koji je pogodan stadijum za prezimljavanje, nalaze se usevi pšenice na nekim lokalitetima u Podunavskoj ravni (agrometeorološke stanice: Bazovets, Novachene, Nikolaevo). Kao rezultat jesenje suše, deo ozimih žitarica je u početnom stadijumu razvoja – nicanje i 1–2 lista. Ovi usevi nisu dobro očvrsnuti i biće najpodložniji niskim negativnim temperaturama u januaru.

U januaru, predviđene minimalne temperature, do minus 12°C, pod uslovima bez snežnog pokrivača i sa dužim trajanjem, biće kritične za ozime žitarice koje nisu uspele da se izbuse tokom jesenje vegetacije.

Očekivane padavine tokom meseca će povećati rezerve vlage u zemljištu u sloju od 100 cm. Na početku zime, rezerve vlage u zemljištu u sloju od 50 cm kod jesenjih useva u većini ratarskih područja su iznad 85% poljskog vodnog kapaciteta (PVK). Izuzetak se uočava na nekim lokalitetima u krajnjim južnim regionima (agrometeorološke stanice Haskovo, Sliven, Lyubimets), gde je nivo rezervi vlage u zemljištu neobično nizak za ovu sezonu – ispod 65% PVK.

U januaru, povoljniji uslovi za izvođenje operacija obrade zemljišta i zimskog rezidbe u vinogradima i voćnjacima nastupiće tokom prve i većine dana treće dekade.

Izvor: NIMH